

**איך התארגנו הביטחוניסטים
שדורשים מנתניהו ליזום
נחמה דואק**

אמנון רשף: "אנחנו פונים לנתניהו בתקווה שיבין שאנחנו מציעים לו הזדמנות לעזרה. אם זה לא ילך, נארגן לקראת האביב הפגנה של 200-300 אלף איש ונקרא להסדר מדיני אזורי"

+ נחמה דואק

נודע נודע נתנה יהיה

למעלה ממאה בכירי מערכת הביטחון לשעבר, כולל אלופי צה"ל, מפכ"לים וראשי מוסד, שילבו כוחות וחתמו על מכתב הקורא לראש הממשלה להתניע יוזמה מדינית בעקבות לקחי מבצע צוק איתן • אם יעשה זאת, הם מבטיחים, יתייצבו לצידו • "אנחנו צריכים להגיד לילדינו שבאמת ניסינו הכל", אומר האלוף במיל' אבי מזרחי, "אחרת נשלם מחיר כבד מאוד במלחמה הבאה"

כולו. תקראי את שמות החותמים. כולם לוחמים. אלו פים ותתי-אלופים, ויטלחו לי חבריי הלוחמים בדרגות האחרות, שלא הספקתי להגיע אליהם. זה בער בי. ראיתי איך אסיסי קורא לישראל להיכנס למשא ומתן, ובישראל לא מרימים את הכפפה. ראיתי את היציאה למבצע צוק איתן ואת התחושה שהתרגלנו שבכל שלוש שנים יהיה עוד סכב של לחימה. זה בער בי. "כתבתי את העצומה וחשבתי שאחתים 40-50 קצינים בכירים. לשמחתי, חבר הביא חבר, וכמעט שלא היו סיי רובים. העוצמה שנמצאת בשמות היא ייחודית וחריפה-מית".

בן-דאובן: "את רוב חיינו כילינו בעולם המלחמה. כשאתה שם, ההסתכלות שונה לעומת היציאה לאורחות, שם התחלתי להתבונן בפריזמה רחבה יותר. ככל שאני מתרחק ומסתכל לאחור, אני מביין יותר עד כמה הסוגיה של עולם המלחמה אווילית וכמה התוחלת שבה אפסית".

כל המלחמות היו מיותרות?
"המלחמות האחרונות רק העמיקו את חוסר התועלת שבהן. שלא תטעי, אני לא מתעלם מהסביבה הבעייתית שבה אנו חיים, ושכדאי להיות בה חזק. הקמנו פה אימפי-ריה – כלכלית וביטחונית. אבל אנחנו משתמשים בכי-לים שעומדים לרשות האימפריה בצורה הרעה ביותר שאפשר. במקום להשתמש בעוצמה למניעת האיוולת שבעולם המלחמה, הפכנו להיות חברה שמובלת על ידי מדינאים שלוקחים אותנו להקצנה ולראייה קצרה שע-ניינה כוח, כוח וכוח. בזה אני רואה איום קיומי בעתיד הלא רחוק".

רשף: "במכתב אנחנו טוענים שמלחמת יום הכיפורים נבעה מעיוורון מדיני. אני גם אומר שאם למבצע צוק איתן לא יהיה המשך מדיני, חללי היו לשווא. ואם כך, בשביל מה סבלו תושבי עוטף עזה ובשביל מה היה צריך את הטראומה לכל האוכלוסייה, אם כבר עכשיו מדברים על סיכוב שני ושלישי. אלוהים, הרי יש פתרון שיכול למנוע את הסכבים הבאים. חייבים להיכנס להסדר עם מדינות ערב המתונות, שלהן יש מנוף השפעה על הפלסטינים יותר מאשר לנו".
אתם באמת מאמינים שאפשר להגיע להסדר מדיני כולל?

אביב. אלוף במיל' חגי שלום, לשעבר ראש אגף האספקה בצה"ל, וכיום איש עסקים שבכעלותו רשת טיב טעם, וח-ברת הארגון, אלוף במיל' אייל בן ראובן, לשעבר מפקד המכללות שעדיין עושה מילואים כסגן אלוף פיקוד צפון, ואלוף במיל' אבי מזרחי, לשעבר אלוף פיקוד המרכז וכיום סמנכ"ל חברת אלביט.

בין עזה לברלין

עבור שלום, שפשט את המדים כאמצע שנות ה-90, זו הפעם הראשונה שבה הוא מסכים לתת את חתימתו על עצומה כלשהי. "אני חושש לגורל המדינה", הוא מסביר את החרירה ממנהגו. "תמיד המצב פה לא היה פשוט, אבל בתקופה האחרונה אני מזהה תמונת מצב שחורה מהר-גיל. אין תוחלת. לא רואים הובלה לדרך, לתקווה. ראש הממשלה נתניהו מוכשר מאוד ולוחם, אבל הוא עסוק בשרידות פוליטית. לכך מוקדשות מרב דאגותיו. לא לגורל המדינה. לצערי המדינה זקוקה ליותר בימים אלו. "אני לא יודע אם העצומה תוביל לשינוי, אך חייבים לה-תחיל. חייבים למצוא דרך ללכד את כל הקולות השפויים, בממשלה ומחוצה לה, כדי לעצור את התהליכים שמובי-לים אותנו למצב מסוכן. ואני מדבר על לבני ועל לפיד. מי שנשאר בממשלה, מהימין או מהמרכז, שנותן יד לממשלה מבלי לחולל תהליך מדיני, חוטא חטא גדול מאוד".

גם מזרחי לא נטל עד כה חלק בעצומות ובמכתבים מסוג זה. את המדים הוא פשט לפני שנתיים ואת חופשת השחרור סיים לפני שנה, אז הצטרף לאלביט. "עד כה לא חתמתי על עצומות או מכתבים, כי הייתי על מדים", הוא אומר. "גם עכשיו הצטרפתי כי הנוסח של המכתב נכון ומתאים. הוא לא מתווג כמימין או כשמאל, אלא מביע דאגה אמיתית מכך שלא קורה כלום. כאיש צבא אני יכול לומר בוודאות שהביטחון הכי טוב יושג אם יהיה פה שלום".

אחת לכמה חודשים מתפרסמת כאן עצומה משמאל או מימין. מה השוני בנוכחית?
רשף: "השוני במסר, ובעיקר בכמות החתימות בסוף המכתב שהופנה לראש הממשלה, אבל דרכו לציבור

אם מחברים את סך שנות השירות שלהם בצבא, במשטרה ובמוסד, מגי-עים למספר בלתי נתפס של למעלה מ-3,500 שנים בשירות ביטחון המדי-נה. 105 אלופים, תתי-אלופים, רבי-ניצבים, ניצבים וראשי מוסד לשעבר החליטו לצאת ביחד מאזור הנוחות הפרטי שלהם ולחתום על מכתב הקורא לראש הממשלה בנימין נתניהו "לא להצטרף לאלה שמתמשים באיומים כתירוץ לקפיאה על הש-מרים וליזום תהליך מדיני".

לא מדובר בחותמים מקצועיים או כאלה ששמם וד-רגתם מתנוססים על כל עצומה למען השלום או בעד ארץ ישראל השלמה. הפעם, השמות שונים. יש ביניהם אלופים שפשטו מדים לפני שנים רבות, כמו ראש המו-סד צבי זמיר ואלוף במיל' עמירם לוין. ויש גם אלופים כמו דני ביטון ואבי מזרחי, שנפרדו מהמדים רק לא-חרונה ועוד היו חברים במטכ"ל שיצא למבצע עופרת יצוקה. הם מכירים את המציאות טוב מאחרים. יש גם שלושה מפכ"לים לשעבר – אסף חפץ, יעקב טרנר והר-צל שפיר.

"אנו, החותמים מטה, מפקדי צה"ל במילואים וקציני משטרה בדימוס, שלהמו במערכות ישראל, מכירים מקרוב את המחיר הכבד והכואב שגובות מלחמות", נכתב במכתב שיוזם אלוף במיל' אמנון רשף, לשעבר מפקד גייסות הש-ריון, שמאס לרבריו במציאות של סכבי לחימה בכל כמה שנים במקום ניסיון אמיתי לאמץ את היוזמה הסעודית. "לחמנו בעוז למען המדינה מתוך תקווה שילדינו יחיו כאן בשלום", מוסיפים החותמים, "אלא שהמציאות טפחה על פנינו, והנה אנו שולחים שוב את ילדינו לזירת הקרבות, צופים בהם לובשים את המדים ואת אפורי הקרב, ויוצאים להילחם במבצע 'צוק איתן'... אין כאן שאלה של שמאל או ימין. יש כאן רעיון אחר לפתרון הסכסוך, שאינו מבוסס רק על מו"מ דו-צדדי עם הפלסטינים, שנכשל שוב ושוב... אנחנו מצפים ממך ליוזמה אמיצה, למנהיגות. תוביל – ונעמוד מאחורידך".

כינסנו ארבעה מהם לשיחה בחצר ביתו של רשף בתל-

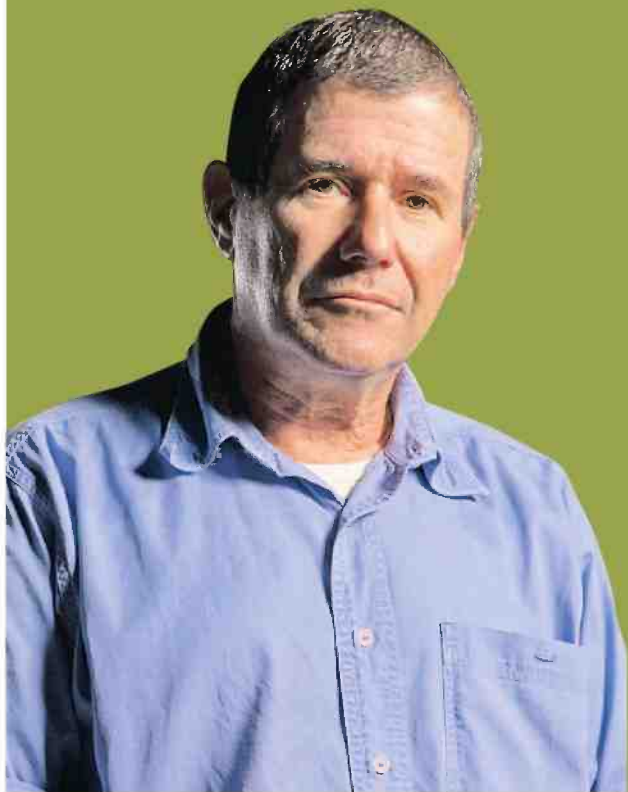

אייל בן ראובן: "הקמנו פה אימפריה כלכלית וביטחונית, ובמקום להשתמש בעוצמה למניעת מלחמה הפכנו להיות חברה שמובלת על ידי מדינאים שרואים רק כוח. בזה אני רואה איום קיומי בעתיד הלא רחוק"

אבי מזרחי: "עד כה לא חתמתי על עצומות או מכתבים, עכשיו הצטרפתי כי הנוסח של המכתב לא מתויג כימין או כשמאל, אלא מביע דאגה אמיתית מכך שלא קורה כלום"

חגי שלום: "תמיד המצב לא היה פשוט, אבל לאחרונה התמונה שחורה מהרגיל. אין תוחלת, לא רואים תקווה. נתניהו מוכשר, אבל מרבית דאגותיו נמצאות בשרידות פוליטית ולא בגורל המדינה"

שלום: "ישראל היא מדינה מדהימה. יש בה אנשים מוכשרים, חרוצים, יוזמים. אני אומר זאת גם כנשיא אגודת הידידים של הטכניון. הבעיה אינה האנשים, אלא החור לשה של השלטון או למעשה היעדר שלטון שיצר פערים בלתי נסבלים ו-90 אחוזים מההאשמה מוטלים לפתחה של הממשלה".

בן ראובן: "המנהיגות הלאומית שטפה את המוח עם ארץ ישראל השלמה. מרבין ופרס וצפונה. היום צריך להחזיר את הציבור לשפיות ולהבהיר שיש דרך לשלב כוחות ואינטרסים ולהגיע להסדרים מדיניים. אין לי ספק שאם היו מביאים הסדר כזה למשאל עם, למעלה מ-70 אחוזים היו בעד".

נתניהו בנוי מהחומרים הנכונים? הוא מסוגל להגיע להסדר?

רשף: "תיאורטית? מסוגל. האם הוא רוצה? לזה אין לי תשובה".

שלום: "אני לא מאמין שביבי יעשה משהו אם תהיה לו ברירה לא לעשות. הוא יאלץ לפעול רק במצב של חוסר ברירה או בחיריות. ייתכן שהדרך היחידה לשנות את המצב הנוכחי היא באמצעות בחירות. גם אם שוב תקום ממשלה בראשותו, זו תהיה התחלה חדשה. ביבי לא אדם רע. הבעיה היא שהדרך שבה הוא מתהלך לא טוביל לשום מקום".

מזרחי: "בוודאי שביבי יכול. האם יקשיב למכתב שלנו? זו כבר שאלה אחרת".

בן ראובן: "הוא בנוי מהחומרים הנכונים ואם ירצה הוא מסוגל. אבל נכון לעכשיו, במבחן התוצאה, האיש נכשל".

או למה אתם פונים אליו במכתב?

בן ראובן: "אני פונה דרכו לציבור. חתמתי על המכתב בראייה ציבורית, בתקווה שישמש תמריץ עד כדי שינוי הנהגה".

רשף: "אנחנו פונים אליו בתקווה שיבין שיש לו פה הודמנות שאנחנו נעזור לו. אם לא ילך, המטרה הבאה שלי היא לבנות מערכת מאורגנת, כך שלקראת האביב נארגן הפגנה בת 200-300 אלף איש שהמסר בה יהיה הסדר מדיני אזורי, שיוכל לשגשג ביטחוני כלכלי-חברתי".

לא מדיני ולא כלכלי, וראש הממשלה משקיע את מרב משאביו בפוליטיקה ולא בכלכלה".

מזרחי: "אם היו שואלים אותי איפה להשקיע, הייתי אומר בחינוך. היוקר מעצבן גם אותי, ואני מרוויח טוב. גרתי מספר שנים בחו"ל ותאמיני לי, יכולתי להיהפך למדי-לינור אם הייתי נשאר שם, אבל זו מדינתי וזו שפתי וחזרתי. המחאה של הצעירים נכונה, ואם הם ייצאו לרחובות אצא אתם. אבל מכאן ועד לירידה מהארץ המרחק גדול".

לתשובתך נודה

חטיפת ורצה שלושת הנערים, הרצח המזועזע של מוחמד אבר'ח'דיר וניסיון ההתנקשות ביום רביעי האחרון בפעיל הימין יהודה גליק הם רק חלק מאירועי השבועות האחרונים שמביאים את המצב הנפיץ גם ככה בין הערבים ליהודים בירושלים לנקודת רתיחה של ממש. אנחנו לא בפתחה של אינתיפאדה שלישית", קובע מזרחי. "אני אומר זאת על סמך ידיעה ולא הערכה. הפלסטינים וההנהגה שלהם לא מעוניינים בחיכוך. המצב הנוכחי יירגע בקרוב. מעבר לזה, לא בגלל אינתיפאדה צריך ללכת להסדר מדיני, אבל אם לא יהיה מהלך מדיני – השטח בסופו של דבר יבער. בנוסף, הם בסוג של תודעה שכאשר אנחנו נלחצים אנחנו נדיבים יותר בווייתורים. קחו את זה בחשבון. בהיעדר תקווה, השקט לא יישמר לעד. מעבר לזה, הסדר טוב לביטחון ישראל. חיבים לנסות, כדי שנוכל לומר לילדינו שניסינו ועשינו הכל".

למרות היעדר הסכם, המדינה משגשגת. אי-אפשר למי צוא חניה או מקום במסעדה, ואולי צודק הימין שאומר שבסוף הפלסטינים יבינו שמדינה לא יקבלו, יתרגלו למצב ויחיו איתנו בשלום.

"רק השבוע פורסם דו"ח יוניצ'ף על המצב הנורא של ילדי ישראל העניים", מתקומם מזרחי. "המדינה משגשגת כי יש פה דרייב עצום של אנשים שרוצים להוכיח שלמרות המצב הם יצליחו. אבל שלא נטעה – אם לא ישקיעו, אם לא יגיעו להסדר, במלחמה הבאה או שנפסיד, ואת זה קשה לי לראות, או שנשלם מחיר כבד מאוד בנפגעים".

"בהחלט. להקים מדינה פלסטינית ולהגיע להסכם כולל עם עשרות מדינות ערביות שבאזור".

בן ראובן: "היום אני מאמין שמדינת ישראל חייבת לעשות כל מאמץ כדי להקטין את הפוטנציאל לעימות במרחב. כאשר מסתכלים על המרחב סביבנו, מדובר בחבית דלק שמוקפת בנרות. ברקה אפשר לפוצץ הכל. דווקא הסיטואציה הנוכחית בעולם הערבי יצרה הודמנות שצריך לבנות אותה ולקדם שלום אזורי אחר. וזה ניתן, כי אנחנו חזקים".

מזרחי: "זו שאלה טריקית, כי לכל אחד יש את ההגדרה שלו למושג 'שלום אזורי כולל'. עד היום, אגב, נכשלנו כאשר ניסו לדבר רק עם הפלסטינים, או אולי מהלך כולל יצליח יותר. אבל אם תרשי לי להגביה עוף, הרי שיש אינטרס מצד וישראלי לפתור את הבעיה. לדוגמה, סיני הוא חבל ארץ גדול ובחלקו הרב לא מפותח או מיושב. אם המצרים יתרמו כמה עשרות ק"מ לטובת הרצועה, זה יכול להועיל לפיתוח משותף של האזור ויביא למצב שלא רק אנחנו והם במשחק".

שלום: "אני מאמין שניתן לשנות את המצב שבו נמי צאת ישראל כיום. העולם בכלל והעולם הערבי בפרט גור עשים ויכולנו לנצל את המצב כדי להתקדם. אבל במקום לעשות, יש דבר מיותר כנגד המעצמה הגדולה, ארצות הברית, שתמיד נמצאת שם כשאנחנו צריכים אותה. המשבר מולם לא ראוי, לא מכובד ולא חכם".

ובינתיים, יש צעירים שמעדיפים את המילקי בברלין. זה בתוצאה מהמצב?

"אני לא מוכן לשמוע על ברלין. לצערי, כאיש עסקים אני יכול לומר שהממשלה נלחמת בעסקים, במקום להקל עליהם, והכל מתגלגל אל הצרכן שנאנק תחת הנטל. העיסקים שלי בישראל. לא יצאתי לחו"ל, ולא שחסרות סיבות לייאוש, אלא בגלל שאני לנו עם נתיאש. ראש הממשלה מבין בכלכלה והוא חייב להקל את נטל המחיה מעל הצי עירים והשכבות החלשות".

איך?
"להוריד מע"מ ממוצרי יסוד. 18 אחוזים פחות, וזו הקלה אדירה לשכבות החלשות. הבעיה היא שאין שלטון,